

Meg Hunterová-Kilmerová

PROSTĚ ZA NÁS

**75 SVATÝCH, KTERÍ NA CESTĚ
KE SVATOSTI HŘĚŠILI, TRPĚLI
A ZÁPASILI**

Edice
Courage

Meg Hunterová-Kilmerová

PROSTE ZA NÁS

**75 SVATÝCH, KTERÍ NA CESTĚ
KE SVATOSTI HŘEŠILI, TRPĚLI
A ZÁPASILI**

karmelitánské
nakladatelství

Hunter-Kilmer, Meg

[Pray for us. Česky]

Proste za nás : 75 svatých, kteří na cestě ke svatosti hřešili, trpěli a zápasili / Meg Hunterová-Kilmerová ; z anglického originálu Pray for us ... přeložila Marcela Koupilová. -- V Praze : Karmelitánské nakladatelství, 2024. -- 303 stran. -- (Courage ; svazek 7.)

Vydalo Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s.r.o.. --

Obsahuje bibliografické odkazy a rejstříky

ISBN 978-80-7566-393-1 (brožováno)

* 27-36 * 27-36-055.2 * 27-36-5 * 27-558.7 * 929 * (0:82-322.6)

- křesťanští světcí -- 1.-21. století
- křesťanské světice -- 3.-21. století
- křesťanští blahoslavení -- 1.-21. století
- křesťanské blahoslavené -- 16.-21. století
- kult svatých -- 1.-21. století
- kanonizace
- biografické příběhy

27 - Křesťanství. Křesťanská církev všeobecně. Eklesiologie [5]

929 - Biografie [8]

© 2021 by Meg Hunter-Kilmer

Czech edition © KatMedia, s.r.o., Praha, 2024

ISBN 978-80-7566-393-1

Věnováno

*Natalii, Johnu Paulovi, Hugovi, Patrickovi, Thérèse,
Therese, Elijahovi, Peterovi, Patrickovi, Xavierovi, Marilyn,
Hunterovi, Jenn, Joeovi a Evie,
s vroucí modlitbou za to,
aby jednou byla celá naše duchovní rodina,
se všemi kmotry a kmotřenci,
obklopena muži a ženami z této knihy,
svatí mezi svatými Božími,
navždy v objetí Boží lásky.*

Obsah

Úvod	9
I.	
Svatí, kteří se vzepřeli tomu, co od nich očekávalo okolí	15
1. Blahoslavená Kateřina Jarrigeová	19
2. Blahoslavený Niels Stensen	23
3. Blahoslavená Sára Salkaháziová	26
4. Svatá Marta Wang Luo Mandeová	29
5. Svatá Hyacinta Mariscottiová	31
6. Svatý Robert Southwell	34
II.	
Svatí, kteří se nikdy nevzdali	37
7. Blahoslavený Petr Kasui Kibe	41
8. Ctihodný Matt Talbot	43
9. Ctihodná Tereza Chikabaová	46
10. Služebník Boží Raghíd Azíz Ganni	50
11. Svatý Karel Lwanga a jeho společníci	52
12. Služebník Boží Jan Křtitel I Pjök	56
13. Ctihodná Marie Alžběta Langeová	60
14. Ctihodný František Xaverský Nguyen Van Thuan	63
III.	
Svatí, kteří prožili veliká dobrodružství	67
15. Blahoslavená Marie Troncattiová	71
16. Blahoslavená Natálie Tułasiewiczová	73
17. Svatý Jan František Régis	76
18. Svatý Alois Versiglia	80
IV.	
Svatí, kteří žili obyčejným životem	83
19. Ctihodný Jan Tyranowski	87
20. Blahoslavení Luigi a Maria Beltrame Quattrocchi	90
21. Ctihodná Antonietta Meová	93
22. Blahoslavený Lucien Botovasoa	96
23. Ctihodná Teresita Quevedová	99
24. Služebník Boží Antonio Cuipa	102
25. Ctihodná Markéta Sinclairová	105
26. Blahoslavený Karel Manuel Rodríguez Santiago	107

27. Blahoslavený Ceferino Giménez Malla	110
28. Blahoslavený Carlo Acutis	113

V.

Svatí z komplikovaných rodin	117
29. Svatá Markéta Baysová	121
30. Ctihodná Rose Hawthorne Lathropová	123
31. Svatá Markéta d'Youville	128
32. Blahoslavená Viktorie Rasoamanarivová	131

VI.

Svatí, kteří ke svatosti dospěli skrze utrpení	135
33. Blahoslavená Benedetta Bianchi Porrová	139
34. Blahoslavený Rutilio Grande	142
34. Svatá Magdaléna Son So-byoková	145
36. Ctihodná Cornelia Connollyová	147
37. Blahoslavená Zdenka Schellingová	150
38. Svatá Kolumba Kim Hjoim a svatá Anežka Kim Hjođu	152
39. Služebník Boží Darwin Ramos	155
40. Svatí Timotej a Maura	158

VII.

Svatí, jejichž zmařené plány otevřely cestu ještě krásnějším věcem	161
41. Blahoslavená Lindalva Justo de Oliveirová	165
42. Blahoslavená Kateřina de María Rodríguezová	168
43. Služebnice Boží Léonie Martinová	170
44. Blahoslavená Maria Guggiari Echeverriová	175
45. Svatá Františka Římská	177
46. Ctihodná Maria Luisa Josefa	180

VIII.

Neúspěšní svatí	183
47. Svatý Marek Ťi Tchien-siang	187
48. Svatý Leopold Mandić	189
49. Svatý Pacifik ze San Severina	192
50. Ctihodná Maria Giuseppina Benvenutiová (Zeinab Alifová)	194
51. Blahoslavený Pavel Thoj Xyooj	197
52. Svatý Charles de Foucauld	200

IX.

Svatí, kteří žili s velikou pokorou	205
53. Svatý Vitalis z Gazy	209
54. Svatá Maria Bertilla Boscardinová	211
55. Blahoslavený František de Paula Viktor	214
56. Svatý Hugo z Grenoblu	218

X.

Svatí, jejichž velkorysost změnila svět	221
57. Svatá Dulce Pontesová	225
58. Ctihodný Pierre Toussaint	227
59. Blahoslavený Augustin Thevarparambil Kunjachan	231
60. Ctihodný Felix Varela y Morales	234
61. Blahoslavený José Gregorio Hernández	237
62. Ctihodná Satoko Kitaharová	240

XI.

Svatí s hříšnou minulostí	243
63. Blahoslavený Bartolo Longo	247
64. Svatá Marie Egyptská	250
65. Svatá Marie z Edessy a svatý Abrahám Veliký z Kidunji	252
66. Svatý Michal Hō ðinh Hy	255
67. Svatý Brikcius z Tours	258
68. Služebník Boží Bartoloměj de las Casas	260
69. Blahoslavený Antonín Neyrot	265
70. Svatý Jeroným	268
71. Svatá Fabiola	271

XII.

Svatí, kteří byli milosrdní	275
72. Služebníci Boží Cyprián a Daphrose Rugambovi	279
73. Služebník Boží Takaši Nagai	282
74. Blahoslavený Jean-Joseph Lataste	285
75. Služebnice Boží Alžběta Leseurová	288

Poznámky	291
Rejstříky	299
Vydavatelská poznámka	303

Úvod

Nikdy jsem svaté neměla ráda.

Protože jsem je neznala.

Tedy dokázala bych vám říct, kdo je patron atletů nebo hudebníků. Ale svatí, které jsem znala, pro mě byli jen barvotiskové postavy se sladkými úsměvy a matnými obrysy, kteří tupě zírají k nebi. Snažila jsem se být svatá jako oni. Opravdu. Bůh mě ale stvořil jako vášnivou, citově založenou bytost, takže čím více jsem se snažila být také tak sladká a mírná, tím více jsem cítila, že to nemůže dopadnout dobře.

Až jsem jednou narazila na svatou Terezii z Ávily a byla jsem spokojená, že jsem konečně objevila aspoň jednu zapálenou svatou ženu. A šla jsem dál. Věděla jsem, kým mám podle Božího volání být. A jestli se kvůli tomu nevejdu do vitráže, tak to se nedá nic dělat.

Pak jsem ale narazila na knížku s příběhy svatých – nebyl to jen výčet dat, úspěchů, nepravděpodobných setkání s mytickými příšerami. Byly tam zaznamenány také žal, zápasy a výstřednosti. Najednou jsem si uvědomila, že to byli skuteční lidé – lidé rozbití na kousky, které zase scelila Boží milost. Že ani v nejmenším nejsou ukázkami neuskutečnitelného standardu, ale že nám nabízejí naději.

Do tolika životů patří nějaká skrytá hanba nebo vina, přesvědčení, že kvůli určitému aspektu svého života nejsme milováni, nejsme hodni lásky, a to ani Boží lásky. Znovu a znovu jsem viděla, jak skrze životy svatých do těchto slabostí promlouvá Ježíšova láska a ukazuje se tu sláva života naplněného milostí po zneužívání nebo po potratu, po rozvodu nebo s handicapem.

Světcí a svěťice jsou zkrátka svědky pro lidi, kteří jsou přesvědčeni, že nemůžou být svatí, pokud trpí nějakou

duševní chorobou, pokud jejich rodiče nejsou sezdaní, pokud je pro ně modlitba vždy těžká, pokud jejich životy nejsou ničím pozoruhodné, pokud jsou příliš hluční nebo naopak příliš tiší, příliš chytří nebo naopak příliš hloupi.

Světcí a světice vedle nás stojí jako lidé, kteří hřešili, trpěli a zápasili a prošli na druhou stranu, která září Boží slávou. Muži, ženy a děti, kteří byli svatořečeni, toho mezi sebou nemají moc společného. Jsou mezi nimi králové i venkované, géniové i hlupáčci. Někteří z nich hřešili sotva jeden den v životě; a jiní žili tak příšerně, že i HBO by jejich příběh možná cenzurovala. Jsou mezi nimi objevitelé i ženy v domácnosti, teologové i farmáři, lidé, jejichž velikost uznávají i ti, kdo církvi jinak nemohou přijít na jméno, a jiní, kdo žili tak obyčejně, že ani jejich nejbližší si téměř nevšimli ničeho zvláštního.

Odkazem, který nám zanechali, je toto – církev plná svatých, kteří se od sebe tak výrazně liší, dává nám, kteří jdeme v jejich stopách, svobodu usilovat o svatost vlastním, jedinečným způsobem.

Svatí nám dosvědčují, že svatost je možná, ale také nám nabízejí určitou výzvu. Říkají – tvoje závislost tě neomlouvá, tvůj rozbitý domov tě neomlouvá, ani tvá bázlivost, tvůj sklon k hněvu, ani tvá nechť se modlit... Neexistují žádné okolnosti ani charakterové vlastnosti, kvůli kterým by svatost byla nedosažitelná. Znamená to, že každý z nás je volán k tomu, aby běžel za Ježíšem, bez ohledu na to, jak často bude klopýtat.

Svatí nejsou jenom vzory. Jsou to přátelé, starší bratři a sestry, kteří nás milují víc, než jsme kdy my sami milovali. Příběhy v této knize nejsou jako injekce, která vám má pomoci zvládnout náročný den. Uvádějí vás do vaší rodiny, mezi hrdiny, kteří šli životem před vámi, jsou živí v Kristu a touží se za vás modlit, jít s vámi, povzbuzovat vás, když si razíte cestu tímto slzavým údolím.

Proto svatě miluji – přestože Pán se od nás nikdy nevzdálí, jsou chvíle, kdy se nám zdá nemožné, že by s námi mohl být, že by s námi mohl trpět, dávat svůj život za nás. V temnotě, v hanbě, když zmateně bloudíme, můžeme mít najednou pocit, že jeho dokonalý život není nijak spojen s tím naším. Můžeme se cítit přemoženi svou závislostí, nepřekonatelnými životními překážkami, svým utrpením, do kterých jako by Bůh nevnnesl ani jediné slovo útěchy.

Ale svatí trpěli stejně jako my. Byli pokoušeni stejně jako my. Žili s duševními chorobami a chronickými nemocemi, žili v rodinách, kde čelili zneužívání. Žili v hněvu, hanbě a strachu. Byli ambiciózní, pronikavě inteligentní i mimořádně úspěšní. Přetrpěli projevy rasismu, mučení, otroctví, deziluzi a nenaplněné touhy. Dávají nám naději, co dobrého by mohlo přijít, a svědčí o tom, jak najít pokoj, když se to nestane. Světlo, které vrhají do našich životů, nás vede zpátky k tomu, kdo nás drží ve všech našich zápasech a radostech.

Každý svatý, kterého jsem si zamilovala, mě naučil lépe milovat Ježíše, a inspiroval mě k tomu, abych znovu objala svůj kříž a důvěřovala této lásce, která mě neustále volá k tomu, jít dál. Proto vyprávím jejich příběhy. Protože čím více toho víme o nich, tím více toho víme o něm. Čím více vidíme, jak je miloval, když byly jejich životy v troskách, tím více věříme v jeho lásku k nám. Čím více jsme svědky jejich věrnosti v utrpení, tím více věříme, že Bůh může skrze ošklivost, která hrozí, že nás přemůže, přinést dobro. Chvalme Boha za tuto svou církev, která umí překlenout hlubokou propast mezi námi a svatými a volá nás, abychom se připojili k těm, kdo už stojí kolem trůnu toho, který nás miluje úplně stejnou láskou, jako miluje je. Na jejich přímlovu se může stát svatým každý z nás.

Jak tuto knížku používat

Tato kniha je knihou příběhů, není to encyklopedie. Můžete začít na první stránce a číst až do konce, můžete se podívat do obsahu a vybrat si tam příběhy, které vás osloví, nebo se rovnou podívat na konec, kde najdete rejstříky. Anebo se můžete krátce pomodlit a náhodně zkusit, jestli pro vás Duch Svátý nepřipravil nějakého nového svatého přítele, kterého vám chce právě teď nabídnout.

Výraz „svatý“ budu v této knize používat pro označení někoho, kdo je katolickou církví oficiálně uznán za svatého nebo je na cestě ke svatořečení, tedy kandidáty prohlášené za služebníky Boží, ctihodné a blahoslavené. I když oficiální titul „svatý/svatá“ odkazuje pouze na ty, kdo byli církví vybráni k obecnému uctívání, nepoužívám toto označení s úmyslem někoho pro jistotu už předem kanonizovat ani nechci něco hlásat o věčném osudu mužů a žen, k jejichž svatosti se církev ještě oficiálně nevyjádřila. Je to jen stručné označení pro všechny ty, kdo jsou předkládáni jako vzory křesťanského života, ať už byli kanonizováni, nebo ještě ne.

Při čtení knihy narazíte u těchto svatých na různé tituly. Možná bude užitečné připomenout si, co tato označení znamenají. Svatý je samozřejmě osoba, o které bylo deklarováno, že je v nebi, a církev ji předkládá k obecnému uctívání. Už téměř tisíc let se tak děje v rámci oficiální kanonizace, která probíhá v Římě a jíž obvykle předchází dlouhý proces. Nicméně mnoho staletí byli svatí muži a ženy za svatě prohlašováni svým místním biskupem, zpravidla v reakci na úctu veřejnosti. Například svatý Petr nebyl nikdy kanonizován při slavnostním ceremoniálu, ale jeho status svěťce je nezpochybnitelný.

Když se dnes oficiálně zahajuje kanonizační proces, je dotyčné osobě udělen titul **služebník Boží**. Tento titul má poukazovat na to, že začal kanonizační proces, ale není to posudek svatosti dané osoby. V této fázi probíhá šetření a shromažďují se informace a podklady pro vlastní proces.

Jakmile Kongregace pro svatořečení (od roku 2022 Dikasterium pro blahořečení a svatořečení, pozn. překl.) přečte a zreviduje materiály shromážděné ve prospěch daného služebníka Božího, vyhodnotí, zda se život této osoby vyznačoval hrdinskou ctností. Pokud ano, je o hrdinské ctnosti vydán dekret a této osobě je udělen titul „ctihodný služebník Boží“, obvykle zkracovaný na **ctihodný**. V této fázi ještě není potvrzena přítomnost ctihodné osoby v nebi. Zatím jí ani není přidělen den, kdy by se slavil její svátek, a také není dovoleno na její počest stavět kostely, ale věřící mohou sledovat, zda se na její přímluvu nestane nějaký zázrak.

Ctihodná osoba pak obvykle v procesu postupuje dál ve chvíli, kdy je potvrzen nějaký zázrak. Ten se musí odehrát po její smrti na její přímluvu a podmínkou je, že ho nelze vysvětlit vědecky. Tento první zázrak se nevyžaduje v případě, že ctihodná osoba byla oficiálně prohlášena za mučedníka nebo mučednici. Při beatifikaci se deklaruje, že „je hodno věřit“, že tento **blahoslavený** (latinsky *beatus/beata*) je v nebi. Takové osobě je přidělen svátek v kalendáři a se zvláštním povolením může být na její počest pojmenována farnost. Blahoslavená osoba je tak nabízena k veřejnému uctívání pouze v omezené míře – i když ji může uctívat kdokoli, v liturgii je připomínána pouze v některých diecézích (obvykle tam, kde žila) nebo řeholních komunitách.

A konečně pro vlastní kanonizaci je zapotřebí autentického zázraku. Jakmile je zázrak uznán jako pravý, určí se datum kanonizační mše, po které je tento zbrusu nový **svatý** předkládán univerzální církvi jako vzor a má být uctíván

po celém světě. Papež může v mimořádných případech tento poslední krok vynechat a může dát souhlas k tzv. ekvivalentní (či ekvipolentní) kanonizaci blahoslavené osoby, která byla uctívána po dlouhou dobu.

Já budu v této knize termín „svatý/svatá“ užívat volně a budu jím označovat všechny muže a ženy, kteří se ocitli v některé z fází tohoto procesu. Když se objeví slovo „svatý“, bude odkazovat ke komukoli, kdo je v nebi, bez ohledu na to, jestli ho někdo na zemi zná.

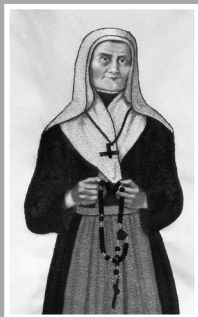
Jen málo z těch, kdo čtou tuto knihu, se stane „svatým s velkým S“. Ale mám živou naději, že každý čtenář této knihy bude jednou svatý a „svatí s velkým S“, kteří zaplnili tyto stránky, budou stát kolem něj. Všichni svatí muži a svaté ženy, prostě za nás!

Meg Hunterová-Kilmerová

I.

**Svatí,
kteří se vzepřeli tomu,
co od nich
očekávalo okolí**

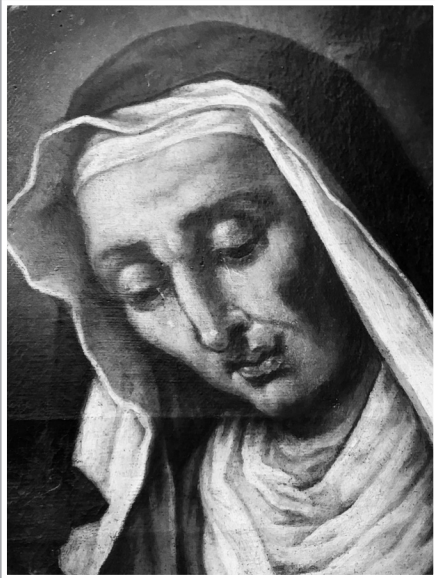
Blahoslavená
Kateřina Jarrigeová (1)

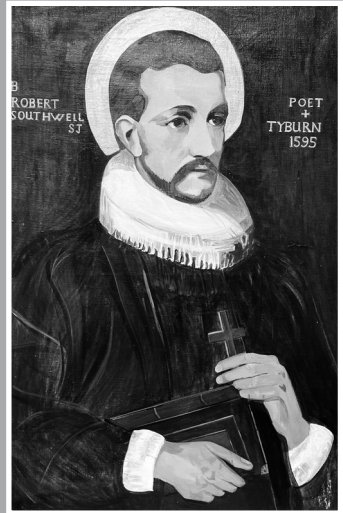
Blahoslavený
Niels Stensen (2)

Blahoslavená Sára Salkaháziiová (3)

Svatá Hyacinta Mariscottiová (5)

Svatý Robert Southwell (6)

Vždycky jsem si byla úplně jistá tím, že existuje jediný způsob, jak se stát svatým. Člověk musí být mírný a zbožný, mluvit může jen radostným šepotem, a hlavně by neměl mít sklon ke křiku, hněvu nebo divokému smíchu. Natlačit se do této formy by ale bohužel pro člověka, jako jsem já, znamenalo celoživotní usilovnou práci na tom, abych do ní nějak „vecpala“ své obrovské, vášnivé, emocionální já. Příběhy o tichých, milých svatých se sladkým úsměvem na tváři mě doslova dusily.

Pak jsem se doslechla o svaté Terezii z Ávily a uvědomila si, že možná aspoň hrstka svatých může být přece jenom jako já a nemusí nutně odpovídat „sněhurkovitému“ obrazu svatosti, který jsem si ve své hlavě vytvořila. Když jsem později svaté začala studovat, došlo mi, že mnozí z nich svatí rozhodně nebyli, tedy přinejmenším ne podle mých dosavadních kritérií. Někteří byli dokonce, jako já, divocí, prudcí, emocionální a živelní.

Až o mnoho let později jsem zjistila, že nejsem jediná, kdo se v pohledu na svatost takto mýlil, že i jiní lidé se v pohledu na svatost mýlili, ale každý úplně jinak. Moji učení přátelé se dívali na prostomyslné svaté a nabyli přesvědčení, že v jejich řadách akademici místo nemají. Moji méně intelektuálně založení přátelé si byli jisti tím, že pokud nemohou být Tomášem Akvinským, mohou to rovnou vzdát. Tiší měli za to, že musejí Ježíšovo jméno hlásat ze střeš. Vznětliví došli k přesvědčení, že svatými se mohou stát jen lidé vyrovnaní.

A svatí přitom tiše vzdorovali našim snahám vtěsnat je do nějaké škatulky. Protože neexistuje jediný způsob, jak být svatý, ani tisíc takových způsobů. Způsobů, jak být svatý, je totiž tolik, kolik je stvořených duší. Tato část knihy je zaplněna světci, kteří vás překvapí – cílevědomý a neústupný básník, brilantní vědec, novinářka, co si zapalovala jednu

cigaretu od druhé, a mazaná pašeračka. Možná v této knize nenajdete žádného svatého s takovým osobnostním rysem, který vás – podle vašeho názoru – ze svatosti diskvalifikuje. Někdo takový ale v nebi určitě je, za to se vám mohu téměř zaručit.

1

Blahoslavená Kateřina Jarrigeová

Nezbedná žena, která do bezpečí pašovala kněze

1754–1836

Francie

Svátek: 4. července

Jak se z rozverné, nezbedné holčičky-šibalky stane světice? Tak, že z ní vyroste rozverná, nezbedná žena-šibalka, zvláště když jsou její šprýmy namířeny na pronásledovatele církve.

Blahoslavená Kateřina Jarrigeová byla nejmladší ze sedmi dětí chudých francouzských rolníků. Bylo to roztomilé dítě – kdo ji znali, jí říkali „malá jeptiška“. Měla ráda legraci a nevinné škádlení. Když jí bylo devět let, začala pracovat jako služka, a ve třinácti se vyučila krajkářství. I když byly její dny naplněny prací, měla Kateřina vždycky čas tancovat, zvláště tradiční tanec bourrée.

Catinon, jak jí říkali, byla plná života a radosti. Ale byla něčím víc než jen dívkou, která ráda tancuje. Když skončila s prací, chodila po ulicích a žebrała pro chudé. Její láska k Pánu a k chudým ji postupně dovedly k napodobování života svaté Kateřiny Sienské, její patronky, a ke složení laických slibů v třetím řádu svatého Dominika. „Catinon menette“, „malá jeptiška Katka“, přestala tancovat, protože měla za to, že pro zasvěcenou ženu to není vhodné. Ale nebylo to snadné. O mnoho let později řekla: „Největší oběť, kterou jsem

kdy v životě přinesla, je tancování.“⁴¹ Její rozpustilý duch jí ale zůstal a dobře jí posloužil v těžkých letech, která měla přijít.

V roce 1789 vypukla Velká francouzská revoluce. Kněží, kteří odmítli slíbit věrnost protikatolické vládě, se nejpozději koncem roku 1791 ocitli ve vězení. Rozsudkem byla okamžitá smrt jak pro tyto kněze, tak pro každého, kdo by jim pomáhal.

Nadešla Kateřinina chvíle. Nebyla to doba vhodná pro zbožné paničky, co pravidelně chodily do kostela, i když jejich modlitby také zcela jistě hodně pomáhaly. Spíše to byla doba pro hlučné, schopné, drzé ženy. Pro tohle se Kateřina narodila. Pustila se do práce a snažila se zachránit život každého kněze, kterému mohla pomoci – vytvořila síť podzemních úkrytů, kde se kněží mohli schovat, a pašovala je tam, kde jich bylo třeba. Zajišťovala jim kněžská roucha a chléb s vínem, aby mohli sloužit mši – ty nosila v pečlivě zapečetěných měděných krabičkách, které si uvažovala kolem pasu, protože látkové kapsy, jak brzy zjistila, byly k tomuto účelu nevhodné. Přinášela jim nemluvnata, aby je křtili, vodila je do rodin, které potřebovaly svátosti, schovávala je v lesích. Oblékala se jako revolucionářka, zpívala revoluční písně, aby ji stráže pustily dál, a dokonce u samotných revolucionářů žebřala o jídlo – to pak nosila hladovějícím kněžím.

Ne vždy to bylo jednoduché. Někdy se Kateřina pod rouškou tmy brodila v lese bahnem až po kotníky, aby kněžím donesla potřebné jídlo. A pak se hned vrátila do města a pokračovala ve své práci. Jindy v lese přespávala. Někdy se kněží, chráněni tmou, nepozorovaně přesouvali díky pomoci Kateřininy sítě informátorů, které měla mezi revolucionáři. Občas se stalo, že narazili přímo na vojáky. Jednou Kateřina s ženou, která jí pomáhala, vedla po ulicích dva kněze, když před sebou uviděli nějakého revolucionáře. Kateřina